

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. ~ Broj 40.

Ljubljana,
1. oktobra
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2312, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 — Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

TOMO F. KRALJIĆ (Ljubljana):

Selu smo potrebni

S raznih nam se strana predbacuje, da je Sokolstvo organizacija, koja se preživljuje. Čak da se je i preživljava.

Takve glasove ne slušamo samo — s nama protivne strane — da se Sokolstvu umanju važnost u našem narodu — nego to možemo čuti i od gđjekojeg osvedočenog i iskušanog sokolskog radnika. Nisu to obične reči i obična »mlačena prazna slame« neuposlenih ljudi, nego to ima, bez sumnje, i svojih opravdanih i dubljih razloga, s kojima treba da računamo i preko kojih ne smemo preći s lakim osmehom preko lica. Biće sva kako razlog, da smo pokazali u izvršavanju svojih nastojanja premalo aktivnosti, ispravnog sokolskog shvaćanja i samozataje. U tom će — metnimo ruku na srce — biti i prilično istine. Međutim, to još nije ni iz daleka dovoljno jak i opravdan razlog, da bi se moglo govoriti o sokolskoj izivelosti.

Sokolski rad treba da osvetlamo sa svih strana, da ga objektivno prosudimo i stvorimo nepristran zaključak, koji će nam ukazati u pravom svetlu cео naš rad sa svim svojim dobrim i lošim stranama i posledicama, i ujedno utrti put, kojim treba da krenemo.

Da se je Sokolstvo, kao nacionalna, vaspitna, kulturna, gimnastička, ili pak kao idejna organizacija preživelo, ne možemo ni na čas poverovati, niti dozvoliti ikome, da nam takva sumnjičenja, omalovažavanja i suvišnost našeg opstojanja predbacuje.

Nešto ipak moramo uvažiti, pa makar crpili poučak i od naših protivnika i od naše braće, koja — u dobroj veri — misle, da je Sokolstvo izvršilo svoju zadaću i ispunilo svoj radni program.

Sokolstvo nije još izvršilo svog radnog programa, a niti se je preživelo. Sokolstvo živi, ali ono mora da se razvija, radi i stvara. Kad je kao živo biće i kad se kao takvo razvija, treba u vezi s time i da se srazmerno razvija i sokolski program, sokolski ciljevi i sokolski rad. Sve to treba da ide u skladu i paralelno s razvijanjem naroda i da se upravlja rad prema potrebama i stanju narodnom. Iz naroda za narod, naša je lozinka, koja nas mora svagda, svuda i svagde voditi. To ne znači da Sokolstvo mora krenuti drugim pravcem i menjati svoj dosadašnji smer. Naprotiv. Sokolstvo neće da odstupa od svoje ideje, svojih načela i svojih pretnuća, ali program rada, sistem, usredotočenje svojih nastojanja treba donekle modificirati, odnosno, da se jasnije izrazimo, proširiti. Sokolstvo treba upotpuniti i prilagoditi ga (u izvesnoj grani sokolskog rada) opštim prilikama i to onih koje su nastale, i onih koje nastaju. Dakle, sve u pravo vreme i na pravom mestu, da se nebi kosilo s osnovnim, bitnim principima Tyrseve ideje.

Pitaju nas: da li je naš rad savremen, evolutivan, i da li ide usporedo s opštim narodnim pitanjima, a potrebama svoga kraja napose? — Mogli bismo odgovoriti i sa: da i sa: ne. Prema tome, kakvim se očima gleda na Sokolstvo, i kako ono izvršava svoj nalog u svome kraju, u svome društvu; kako članstvo shvaća svoju dužnost, i kakav se karakter podaje sokolskom delovanju.

Sokolski rad zaseca u sva savremena pitanja i ono učestvuje u svim problemima, koja nisu suprotna sokolskoj ideji, a koja donose izravno ili neizravno koristi i probitaka svome narodu. U sokolsku radnu svestranost nećemo se ovdje upuštati, jer nam to nije ni namera. Zeleli bi samo podvući ono, čemu Sokolstvo posvećuje glavnu, a čemu sporednu važnost.

Naša glavna zadaća, po shvaćanju velike većine, ne samo običnih sokolskih pripadnika, nego i znatnih sokolskih funkcionera i priznatih sokolskih radnika, bila bi: gajenje telovežbe i buđenje nacionalne svesti. Isto dakle, kao za vreme osnivanja Sokolstva, ma da je bila telovežba u ono vreme, za stalno, drugostepene važnosti, a nacionalizam bio je srž svih sokolskih pretnuća. To je za ono vreme bio ispravan, a kako se je kasnije uvidelo, možda i jedini pravi put, da se dode do nacionalnog oslobođenja i ujedi-

njenja slovenskih naroda. Sokolstvo je tome radu vrlo mnogo doprinelo i žrtvovalo, što je i zlatnim slovima ispisano na stranicama sokolske i nacionalne istorije sviju Slovena.

Danas je stanje u mnogočemu izmenjeno. Oslobođenje i ujedinjenje Slovena postalo je u glavnom stvarnošću, i današnjem je Sokolstvu isto tako sveta dužnost da čuva krvlju stečene pravice, razvija sveslovensku bratsku uzajamnost i širi ljubav prema svojoj slobodnoj i ujedinjenoj otadžbini. Nacionalizam nam je danas, kad promatramo političko stanje država u svetu, a osobito onih oko nas, potreban, i mi treba da ga podržavamo i jačamo. Ali nacionalizam stvaran, trezan i ozbiljan, svakome pristupačan i shvatljiv, bez ikakvih primesa im-portiranog šovinizma.

Sokolske telovežbe nećemo i ne smemo zapuštati, niti joj podavati manju važnost, nego što joj po svojoj ulozi pripada. Osobito danas ne, u vreme fizičke dekadance i raspojasačnosti nezdravog sporta. To tim pre kad znamo, da nas sa svojim javnim nastupima baš ona najjače veže uz javnost, uz narod. U ničemu dakle opadanje, nego većito i stalno dizanje, napredovanje i usavršavanje.

Ovi sokolski radovi, naime: nacionalizam i telovežba, bili bi — kako smo već spomenuli — po tumačenju mnogobrojne naše braće i nebraće, glavni i gotovo jedini sokolski zadaci, svrha sokolskog postojanja.

Postavlja se stoga s pravom pitanje: da li su samo telovežba i buđenje nacionalizma osnova i glavni stupovi svega sokolskog rada, ili samo jedan deo, t. j. karike u lancu sokolskih ciljeva i sokolskih pretnuća, i da li to mogu biti glavni i jedini zadaci svakog našeg sokolskog društva, odnosno čete, bez razlike u kom se kraju i u kakvim se opštim prilikama nalazi? — Mislimo prvenstveno na naša sokolska društva na selu i na naše sokolske čete.

Mi bi na ovo odgovorili samo: Ne mogu biti niti glavni, niti jedini. Mogu biti samo među glavnima. Takav bi rad za veliku sokolsku organizaciju bio i suviše malen. Trgati ne možemo ničesa, jer se sokolske grane tako isprepleću međusobno, da ih je nemoguće deliti ili ispuštati. Mi se možemo samo radno uvećavati. Polje sokolskog delovanja tako je široko, a izvori za taj rad tako i bujni i nepresušni. Zato se ne smemo zaustavljati samo na nacionalizmu i sokolskoj telovežbi, već moramo krenuti dalje, da Sokolstvo postane potpuno, savršeno i da naš narod uvidi da mu je i potrebno.

Seljaštvo je srčika našega naroda. Dakle i Sokolstva. To mi vrlo dobro znamo i u tom smeru morali bismo srazmerno upravit i naš rad i naša nastojanja. Govoriti našem bratu, seljaku samo i jedino o nacionalizmu kod praznog želuca, i o »velikim kovrtljajima«, nakon umornog dnevnog rada, mislimo, da će uroditi slabim plodom i da neće imati onoga trajnoga i željenog uspeha. Rad u našim seoskim sokolskim društvima i četama, trebao bi da počiva na drugim temeljima na drugoj osnovi. Naše je selo prosvetno zaostalo. Upravu grca u neznanju. Higijenski još je u povojima. Moralno nije na visokom stupnju, a gospodarski guši se u dugovima, a opet najviše s neznanja. Tu treba da Sokolstvo pomogne, doskoci pruži ruku pomoćnicu, da pridigne naše selo iz onog kala i blata u kojem se u svakom pogledu nalazi. Seljak će uvideti blagotvorno delovanje Sokola, uvideće i osećice koristi, koje mu Sokolstvo pruža i ono će mu postati potrebom, kao svakidani hleb.

Selo, seljaka duhovno pridignut, a gospodarski ga postaviti na vlastite noge, to neka bude naše nastojanje, naš zadatak i naš rad na selu. Kad to postignemo, naći će se čitav naš narod u kolu sokolskog bratstva. Bude-mo li tako radili, o sokolskoj izivelosti neće niko moći da govori. Neprijatelji Sokolstva učutaće, a naša zapala braća prenuće se iz sna.

Uspeši na ovom polju rada polagano dolaze, ali su sigurni i tim draži, zato jer su potrebni, jer niču iz ljubavi prema svom zapuštenom bratu. Za ovakav rad nije potreban ni ve-

liki broj sokolskih radnika, ni bogzna kakva naročita sprema. Radnika Sokolstvo ima u izobilju (ma da je mnogo zvanih, a malo odabranih!), a dovoljna su za svaku jedinicu i dvojica požrtvovnih članova, koji hoće da se u svoje slobodno vreme posvete tom radu. Samo dobre volje i ništa više. »Čvrstom se voljom i brda ruše«, kaže narodna. Naš agilni Savezni pro-

HAJRUDIN ČURIĆ (Mostar):

Sokolstvo i gimnastika

Dva pojma koje mnogi i mnogi mešaju to su Sokolstvo i gimnastika. Oni su, doduše, u uskoj i međusobnoj vezi i Sokolstvo bez gimnastike nebi se dalo ni zamisliti.

Gimnastika je starijeg porekla od Sokolstva. Najstarija istorija Egiptana, Babilonaca, Asiraca, Perzijanaca, Kineza i drugih naroda govori o tome, kako su ovi narodi posvećivali naročitu pažnju telesnom vežbanju. U prvom redu oni su se učili različitim vojničkim vežbama, mačevanju, jahanju na konju, bacanju teških predmeta, trčanju, skakanju i t. d. Iz ovoga izlazi, da su svi ovi stari narodi uvideli, da su za obranu njihove domovine neophodno potrebni fizički zdravi i izdržljivi pojedinci, i da će im to fizičko zdravlje i izdržljivost dati samo telesno vežbanje ili gimnastika. Koliku su važnost neki od ovih naroda davali telesnom vežbanju vidi se po tome, što je isto bilo zakonom propisano.

Od svih starih naroda najozbiljnije su shvatili važnost telesnog odgoja stari Grci. Oni su prvi znali, da samo u zdravom telu može da bude zdrava i duša (»kalokagathia«). U tom njihovom rezonovanju mogli bismo da tražimo daleke zemetke Sokolstva, onoga Sokolstva, koje će se roditi u drugoj polovici 19. veka. Poznato je, da su Spartanci odvajali slabu, bolesnu i krhljavu decu od zdrave dece i da su ovu zdravu decu odgajali na svoj način. Za kratko vreme oni su dobili fizički jake i zdrave pojedince, koji su se herojski borili i na klasičan način ginuli za svoju domovinu. Stari Grci su posvećivali pažnju i duševnom odgoju. Oni su imali specijalne zavode za telesni i duševni odgoj. To su t. zv. palestre i didaskalije. Kolikog je uticaja imao telesni odgoj na grčki narod svedoče nam krasni grčki kipovi i slike, na kojima vidimo savršeno izrađena tela. Duševni odgoj sastojao se u sviranju, pevanju, učenju govorničkoj veštini, pesništvu i t. d. Grčke olimpijade sa svima njihovim ceremonijama bile su vidan znak njihove telesne i duševne sprema. Zahvaljujući svemu tome, grčki je narod imao i hrabrih sinova i učenih ljudi, čije filozofske misli i danas imaju velikog značaja u nauci. Ali čim je narod napustio tradicionalne tekovine svoga fizičkog i duševnog odgoja, nastupilo je ono, što je moralo doći, a to je propast. Došao je jači, nastavio je, doduše, ono što su Grci počeli, ali kad je i on u tome popustio, zadesila ga je slična sudbina kao i Grke. Pored svega toga ostali su i Grci i Rimljani u jakoj uspomeni kod docnijih naroda srednjeg i novog veka.

U srednjem veku telesno je vežbanje pošlo unazad. Tome je uzrok uglavnom srednjevekovna katolička crkva, koja je vodila borbu o prevlasti s državom. Katolička je crkva štitila i propagirala asketska načela, po kojima je trebalo ubijati telo, koje je »oruđe davo-la« i živetu što povučeni-jim i usamljenijim životom. Mesto telesnog vežbanja u pozitivnom smislu nastalo je telesno vežbanje u negativnom smislu. Mesto zdravih i jakih ljudi pojavljivali su se slabe i krhljave askete. Jedini izuzetak u srednjem veku činili su jedan deo oružane sile i plemstvo, koje je, ili radi državnih ili radi privatnih interesa, posvećivalo neku pažnju svome telesnom odgoju. Najvidniji znak telesne jakosti u srednjem veku bili su t. zv. viteški turniri, u kojima su se pojedinci na konjima, s kopljima i oklopima borili za interes otadžbine, ili, u većini slučajeva, za ruku koje žene.

U telesnom odgoju novi je vek pošao mnogo napred. Prvi koji su prekinuli sa srednjevekovnim asketskim načelima bili su humanisti. Oni su vi-

svetni odbor, ove će zime, kako izgleda, u tom pravcu i raditi, pa neće ni uspeh u tom pogledu izostati.

»Sokolstvo je opšta narodna organizacija«, kako se to na svakom mestu i svakom prilikom naglašava, a naša je dužnost, da Sokolstvo to shvati, uvaži i do svih granica mogućnosti i ostvari, da zaista postane opšta narodna organizacija.

deli da to ne vodi nikakvom dobru i u interesu ljudi i države počeli su borbu s katoličkom crkvom. U toj borbi oni su zastupali grčki odgoj i za kratko vreme dobili su dosta pristasa, čiji se broj naročito povećao u 18. veku. Pedagozi i filozofi 18. veka potertavaju važnost telesnog odgoja i iznose svoja načela, koja njihovi pomagači primenjuju u praktičnom životu. Stvaraju se različiti sistemi telesnog vežbanja. Tako na pr. u Nemačkoj Adolf Spiess uvodi sprave, na kojima se vežbaju pojedini delovi tela. U Švedskoj Petar Ling uvodi svoj sistem telesnog lečenja: proste vežbe, plivanje, veslanje i slično. U Engleskoj je gimnastika uglavnom u vidu sportskih natecanja na čistom zraku u prirodi. U Češkoj je poznat Šmitov sistem, koji je propagirao spartanski odgoj. Po njemu se odgajao i osnivač Sokolstva doktor Miroslav Tyrš. U najnovije doba pojavili su se sistemi Čeha Očenaška i Pospišila i Danca Müllera (Müllerov sistem).

I naš je narod imao neku vrstu gimnastike, koja se ogledavala u trčanju, skakanju, bacanju »kamena s ramena«, junačkim igrama, megdanima i t. d. Kao ostatak narodnih igara imamo još i danas »Morešku«, koju sam gledao na Korčuli i poznatu »Sinjsku alku«.

Gimnastika je u Sokolstvu samo sretstvo, pomoću kojega ono postizava svoj cilj. Ona je uži pojam od Sokolstva. Zato svaki pravi Soko mora u prvom redu da bude fizički zdrav, jak i otporan, kako bi sa zdravim telesnim osobinama mogao da neguje i oplemenjuje svoju dušu. Gimnastika jača telo. Ona ga pravi otpornim prema svima vanjskim nepogodama. Dobar i zdrav gimnastičar može biti samo onaj, koji umereno radi. Njegovo je telo lepo, zdravo, jedro i razvijeno. On lakše odoleva bolestima od onoga, koji ne gaji svoje telo. Takav je čovek sušta protivnost zdravome čoveku, on je krhljav, slab i podleže brzo različitim bolestima.

Svečani kroy članica

Čitam u zadnjem broju »Sokolskog Glasnika«, da će zbor zapiskih načelnika biti u Beogradu 17. oktobra o. g., i da će članice imati sastanak pre toga zbora jer treba da raspravljaju pitanje svečanog kroja za članice.

Pitanje je ovo vrlo važno sa koje-ga god strane posmatramo, pa je prema tome važno i njegovo rešenje, ali zgodno i sretno rešenje. Rečavano je ono toliko puta ranije i rečeno je, ali se pri tome nije bilo sretno ruke. Moramo biti otvoreni, iskreni, pa priznati da današnji svečani kroy članica ni ukom pogledu ne odgovara svrsi. O tome najbolje govori onaj mali broj krojeva, koji možemo naći u celom Savezu. Od nekoliko hiljada članica, imamo svega koju stotinu krojeva. Zašto? — Zato, što materijal i boja stoje u tako neharmoničnoj kombinaciji, možda čak bez ukusa (time ne osporavam ukus onima, koji su kroy kombinovali), zatim nepraktičan i neukusan kroy. (Sa onim crvenim porubima i ostalim). I k tome cео je taj kroy skup. Ovo pitanje možda i jest glavni razlog, što svečanih ženskih krojeva ima tako malo.

Prema tome ss. župske načelnice kod rešavanja ovog pitanja treba da vode računa u prvome redu o ceni odore. Treba dati odoru, koju može nabaviti svaka članica, a ta mora da je jeftina, praktična, higijenska, mora

Gimnastika je, dakle, ograničena samo na telo. Svaki gimnastičar ne mora u isto vreme biti i Soko. Atleti i šampioni kao i cirkuski ljudi nisu ništa drugo nego obični gimnastičari.

Sokolstvo je nešto drugo. Ono je čisto slovenska organizacija, stvorena po neopodnoj potrebi, koja ima za zadaću da od pojedinca i pojedinke napravi fizički zdrave, moralno i duševno jake ljude, koji će biti na korist ne samo svome narodu i otadžbini, nego i čitavom čovečanstvu. Sokolstvo obuhvata, dakle, i telesni i duševni odgoj. Telesni se odgoj vrši u sokolanim i letnjim vežbalištima. Za to su određeni prednjaci i prednjačice. Duševni odgoj vrše procelnici različitih sekcija, koje postoje u svakom sokolskom društvu. Cilj sokolskog vaspitanja je svestranost, kako u telesnom tako i u duševnom i moralnom pogledu. Naše Sokolstvo hoće da stvori od pojedinca u prvom redu dobrog državljanina Jugoslovena, koji će umeti da ceni i brani čast svoga naroda i države. Takav je čovek pun vrlina, on je plemenit, pošten, iskren, marljiv, ima smisla za zajednicu i t. d. Samo takav Jugosloven može da bude dobar Sloven i dobar čovek. Zato reč »Sokolstvo« u čovečanskom smislu znači samo napredak, a gimnastika mu je samo sretstvo da dode do toga napretka. Sokolstvo je prava narodna organizacija. Ono je budan čuvar sviju narodnih i državnih interesa. Ono odgaja mladež i uči je kako će znati da brani ono, što bi tuđin hteo da otme. Ono jača i krepi volju pojedinca i pojedinke. Ono stvara jake i nepokolebljive karaktere, ono usadjuje u srca svojih sledbenika dubok koren ljubavi prema svome Kralju i Otadžbini. Ono potseća pojedinca i pojedinke na herojska dela njihovih dedova i braće, koji su krvlju natapali poljane i šume ove zemlje samo da je spase od dušmana. Ono ih uči da ljube slobodu i da čuvaju njene tekovine. Ono im daje duševne hrane, kojom će se, kad bude potreba, znati koristiti.

Zato greše svi oni, koji mešaju Sokolstvo i gimnastiku i koji misle da je sama gimnastika Sokolstvo. Također greše i oni, koji svoje sinove i kćeri ne šalju u sokolske redove, koji su, pod vodstvom našeg uzvišenog starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, krenuli gigantskim korakom napred.

Osnivač Sokolstva neumrlji Tyrš rekao je: »Treba jake i nesalomljive volje, treba tačnosti i moralne čistote, treba snažnih grudi i mišica, treba bratskog osećaja i čovečanske ljubavi, koja snagu potrostručuje i sjedinjuje u jednu nesalomljivu vezu« Držimo se ovih njegovih reči!

da zadovoljava estetiku, odgovara ideji, jednom reči da u tome odelu vidimo Sokoliku.

Neće to biti lak posao, ali pitanje je nužne prirode i apsolutno se rešiti mora, a što pre, to bolje.

Voditi treba računa o onim članicama, koje stvaraju srž naših redova. To su učenice raznih srednjih i stručnih škola, pomoćnice bilo u trgovinama, bilo u kućnim poslovima, domaćice, šivilje i sl., zatim seoske devojke. Svake od ovih članica u svom dnevnom poslu teško žrtvuju vreme za redovitu vežbu. Još teže skupi novac za članarinu. Mora imati vežbačko odelo, a ono ne može da nabavi ispod 200 Din. Odakle da smogne novac za to? Prema svemu ovome, smemo li mi da i pomislimo, da ona može nabaviti svečani kroy za koji sam materijal stoji minimum 500 Din? Ali vidimo da ni druge članice (kao činovnice), koje bi sa izvesnim pregaranjem ipak mogle kroy nabaviti, ne nabavljaju ga. Neće one da daju tolik novac za odoru, koja s potpunim pravom nazivlju nepraktičnom i neukusnom.

Dakle, preostaje jedino da se da de drugi svečani kroy. Najkraći bi možda i najlakši izlaz bio, kad bi se vežbačko odelo nešto preinačilo za svečani kroy, kao što je učinjeno kod ženskog naraštaja. Verujem, da ni to nije možda ni lako, ni zgodno, ali sigurno bolji i najkraći izlaz. Na pr.

ROSIJA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

kratku vežbačku suknju metnuti na širi pojas (da suknja padne do izvesne duljine pod kolenom). Za vežbanje taj bi se pojas podigao i suknja bi bila propisno kratka. Bluza može ostati ista vežbačka, kao i crne čarape i crne cipele. Ovome dodati kaput iz istog materijala i iste boje kao suknja (bilo bi lepše crveni, ali taj ima već ženski naraštaj, dok je beli nepraktičan), koji bi bio ukrašen narodnim motivima izvezenim u jednoj (na pr. crvenoj) boji, ili u više boja. Nešto je teže pitanje rupca ili kape za glavu. Rubac nije zgodan i nikako ne daje svečan izgled. Jedino možda rubac u vidu kape kao što ga imaju ss. članice COS ili možda kapa kao kod članova samo modra sa crvenim temenom; ili krov uzet od kape koje naše narodne nošnje, bilo iz kojeg kraja? Možda na neki zgodan krov primeniti motive narodne kao i na kaputu?

Nekako na način sličan ovome treba rešiti to pitanje, ako želimo da uskoro svaka članica ima svečani krov. Krov bi bio jeftin, a svaka bi ga članica mogla sama izraditi.

Dode li do sličnog rešenja nameće se samo po sebi pitanje: šta će članice koje danas imaju svečani krov? I to treba rešiti.

Ako bi pak ovakovo rešenje bilo neizvedivo s nekih naročitih razloga, pa treba ostati pri ovome kroju, koji imamo danas, onda taj bezuvetno treba preduzeti. U tome slučaju, zašto svečani krov članica da ne bude

isti sa svečanim krom članova? Razlika bi jedino bila u tome, što bi hlače zamenila nešto naborana suknja i što bi se izmenio okovratnik bluze. Na taj bi se način bar dobio odgovarajući svečani krov, a ujedno postigla bi se jednoobrazovanost u odevanju članstva.

Time, razume se, nebi ovo pitanje bilo sretno rešeno, jer bi ova lepa svečana odora bila skupa, a time nepristupačna velikom postotku članica.

Ipak jedan zaključak mora da se stvori.

Još nešto: na svome zboru ss. župske načelnice trebalo bi da izrade jedan pravilnik o nošenju kako vežbačkih odela, tako o nošenju svečanih krojeva, da se izbegne različitim tumačenjima ne samo u pojedinim župama, nego i u društvima jedne župe. Na pr.: u kojem se slučaju smemo pojavljivati na ulici u vežbačkom odelu? — Suknja sa vežbačkog odela skida se za vežbanje na spravama i u lakoj atletici kako na redovitim vežbama, tako na javnim nastupima, ali bi trebalo propisati visinu do koje se drže crne gaćice a ne da kod nastupa izgledamo kao da smo na plaži. — U belim, kratkim čarapama nastupa se u svim vežbanjima, ali na ulici i u povorci? — Pojavile su se i rukavice. Nose li se one, kakve, gde i kad?

Sve su to pitanja mala, ali važna, koja moraju imati precizne odgovore, da budemo svuda i uvek iste — Sokolice.

Članica.

Iz načelništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO od 29. septembra 1931.

Pregled protih vežaba za svesokolski slet u Pragu 1932. izvršen je za župe Dravske banovine prošle nedelje dne 27. septembra o. g. u Ljubljani. Na pregledu bile su zastupane župe: Celje, Kranj, Novo mesto i Maribor, sa ukupno 21 članom i 12 članica. Sokolska župa Ljubljana na ovaj pregled nije poslala nijednog člana i nijedne članice. Razume se, da je ta apstinencija učinila na ostale župe slab utisak. Zaključilo se je stoga pozvati Sokolsku župu Ljubljana, da saveznom načelništvu javi i odgovori, zašto nije bila zastupana na pregledu protih vežaba.

Vežbe za članove za prijamni ispit u savezni tečaj predložio je na odobrenje br. Mačus, i to po jednu vežbu na ručama, preči, konju u šir sa hvataljkama i na karikama. Na ispit u se slaba ocena iz jedne grane izravnavati sa dobrom ocenom u ostalim granama.

Na zbor župskih načelnika i načelnica, koji se održava dne 17. oktobra o. g. u Beogradu, pozivlju se svi župski načelnici i sve župske načelnice, odnosno njihovi zamenci, jer je dnevni red sednice važan također i obzirom na pretstojeći svesokolski slet u Pragu 1932. god., za koji se treba dobro pripremiti. Sednica zbora župskih načelnika i načelnica održaće se u prostorijama Saveza SKJ, Terazije 7/II u 10 sati pre podne sa sledećim

dnevnim redom:

1. Izveštaj saveznog načelnika.
2. Izveštaj savezne načelnice.
3. Raspored budućeg rada: a) prednjačka savezna škola u 1932. god., b) savezni tečaj za laku atletiku u 1932. god., c) savezni tečaj za vodni ke dece i naraštaja.
4. IX. svesokolski slet u Pragu 1932. god.: a) proste vežbe za članstvo i naraštaj, b) takmičenja za prvenstvo SSS, c) stafetno trčanje SSS, d) posebni nastupi župa SKJ u Pragu.
5. Župski sletovi u 1932. god.
6. Plivačka takmičenja i takmičenja u odbojki Saveza SKJ u 1932. god.
7. Pokrajinski sletovi 1932. god.
8. Predlozi župskih načelništva, koji se saveznom načelništvu imaju poslati najkasnije do 10. oktobra o. g.
9. Slučajnosti.

Istoga dana u 9 sati pre podne održaće se u gore pomenutim prostorijama sednica župskih načelnika u svrhu rasprave o svečanom kroju članica.

Kako uprava Saveza nema raspoloživih sredstava, zato se učesnicima zbora župskih načelnika i načelnica neće moći isplatiti dnevne i putni troškovi. Braća i sestre neka upotrebe za putovanje železnicom župske karte za slobodnu vožnju, koje svaka župa ima po dve. U Beogradu neka po mogućnosti pribave što jeftiniji prenoćišta.

Preraden je dnevni red sednice zbora župskih načelnika naime u pogledu takmičenja za prvenstvo SSS, za koje župe treba da prijave svoje

takmičare do 1. maja 1932. Izbirna takmičenja izvršiće se u drugoj polovici meseca maja. Troškove za izbirna takmičenja snosiće župe, za treniranje pak Savez. Vežbe objaviće se u listu »Sokolac«.

Za takmičenja vrsta i pojedinačica SSS u Pragu župe treba da prijave svoje takmičare do 1. aprila 1932. Izbirna takmičenja izvršiće se koncem meseca maja. Treniranje će biti zajedničko i koliko se predviđa trajaće približno 14 dana. Glede troškova važi isto kao i za takmičenja za prvenstvo SSS.

Međunarodna takmičenja u god. 1932. u Pragu. COS izveštava, da ju je Međunarodna gimnastička federacija ovlastila, da, prigodom Sveslovenskog svesokolskog sleta u Pragu, koji je spojen sa proslavom 100 godišnjice rođenja dr. Miroslava Tyrša, priredi također međunarodno takmičenje za pojedince. Ova takmičenja održala bi se između 4. i 6. jula 1932. Nacrt takmičarskih vežaba predložila bi Međunarodnoj gimnastičkoj federaciji COS. Da bi COS mogla ova takmičenja pripremiti, umolila je naš Savez da je izvesti, kakvo gledište zauzima u pogledu nameravanog takmičenja. Gledište TO Saveza je, da se jugoslovensko Sokolstvo priprema za takmičenja za prvenstvo SSS i za druga takmičenja na tom sletu i da zbog toga nije moguće cepati sile još i za međunarodno takmičenje. Ako bi to takmičenje bilo spojeno sa nameravanim takmičenjem za prvenstvo SSS, onda bi, razume se, tome učestvovali također i naši takmičari.

Za stafetno trčanje na sletu u Pragu treba župe da pripreme svoje trkače-takmičare do 15. maja 1932. Izbirna takmičenja izvršiće se u prvoj polovici juna. Trening trajaće 14 dana. U obzir dolaze samo oni, koji su članovi Sokola barem pola godine. Na izbirna takmičenja treba poslati najbolje trkače (sprinter). Glede troškova važi isti princip kao i za druga izbirna takmičenja i treniranje.

Za smučarsko takmičenje SSS, koje će se prirediti u Štrbskom Plesu, izbirno takmičenje održaće se sredinom februara 1932. Nakon tog izbornog takmičenja održaće se 10 do 12-dnevni trening. Za troškove ovog izbornog takmičenja vredi isto kao i za ostala izbirna takmičenja.

Učestvovanje naraštaja na sletu u Pragu. Na slet u Pragu poslaće se prigodom naraštajskih dana 200 naraštajaca i 200 naraštajki. Župe će između svojih društava izabrati poprečno po 10 naraštajaca i 10 naraštajki. U obzir dolaze oni, koji su dobrog vladanja, i koji su navršili 16. godinu. Ako koja župa nebi smogla ni dala određeni poprečni broj, tada će navedeni broj moći ispuniti druga župa. Prijave treba poslati do 1. aprila 1932. g. Učesnici moraju imati propisan krov prema slici u knjizi »Organizacija«.

Tečaj za laku atletiku održaće se sredinom maja 1932. u Zagrebu za sve grane lake atletike. Troškove za svoje učesnike snosiće odnosno župe, a za jednog člana svake župe pak snosiće eventualno Savez.

Takmičenja u plivanju trebala bi se održati u augustu 1932. u Beogradu. Takmičiće se u slobodnom, prsnom i hrptnom plivanju. Mere za slobodno plivanje su: za muški naraštaj 50 m i 400 m, za ženski naraštaj 50 m i 200 m, za članice 50 m i 400 m, za članove 100 m i 800 m. Za prsno i hrptno plivanje određuje se mere kasnije. Stafetno je plivanje za muški i ženski naraštaj 4×50, za članice i članove 4×100 m. Takmičiće se također i u skokovima.

Župski sletovi u 1932. god. Glede priredbe župskih sletova, koji bi imali služiti kao pregled i priprava za svesokolski slet u Pragu, raspravljalo se je veoma opširno i ujedno, da li bi uopće trebalo propisati priredbu župskih sletova. Na to je bila izražena želja, da bi sve župe priredile svoje sletove, jer radi eventualnih teškoća u župama, a koje saveznom načelništvu nisu poznate, ono to ne može propisati. Na župskim sletovima pružila bi se najbolja prilika da se pregledaju proste vežbe i popravne nedostaci, ukoliko bi se ovi gde pokazali. Župski sletove treba prirediti u proslavu 100 godišnjice Miroslava Tyrša, što župe treba naročito da istaknu. Govornici u svojim svečanim govorima treba tom prilikom u prvom redu da prikažu život i rad našeg velikog učitelja.

Nastup članstva SKJ u prostim vežbama na sletu u Pragu. Da bi nastup članstva SKJ u prostim vežbama na sletu u Pragu odgovarao svojoj svrsi i veličini priredbe, potrebno je, da naši župski načelnici i načelnice izvrše svoju dužnost. O mnogočem se je raspravljalo na sednici TO da bi bilo dobro uvesti ili odrediti, da se nebi pokazala nedisciplina, kako je to bio slučaj n. pr. u pogledu učešća na svesokolskom sletu u Beogradu 1930. god., kada je na javnoj svebi nastupila jedva dobra polovina svega prijavljenog članstva, dok su ostali razdijeli gledali vežbe ili su se drugom zabavljali, mesto da bi i oni također izvršili svoju svetu sokolsku dužnost i nastupili. Ipak ne pomaže nijedan propis ni odredba, ako vežbač još nema sokolskog srca ni veselja za nastup. Svoje vežbače najbolje poznaju njihovi načelnici i predjaci. Župski načelnici i načelnice treba da po svojim društvima strogo i skrbno nadziru

pravilno vežbanje protih vežaba i da paze naročito na to, da se na slet u Pragu ne uvuku takovi vežbači, koji još ne poznaju svoju svetu dužnost, jer ovakovi bi se isto onako i tamo poneli, kako su to učinili i u Beogradu, umesto da bi nastupili. Niti jedan od prijavljenih vežbača učesnika ne sme izostati od tačke, za koju bude prijavljen kao i za nastup. Pokažite da ste disciplinirani Sokoli, da razumete značaj sleta, naročito pak svrhu nastupa Saveza SKJ u prostim vežbama kao i u drugim granama. Ko toga nije svestan, neka radije ostane kod kuće. Za svaki slučaj kršenja discipline postupaće se najstrože te će se sve prekršitelje i krivce pozvati na odgovornost. Svaki župski načelnik i načelnica mora pred odlaskom znati, kakovo članstvo vodi u Pragu. Pregled protih vežaba za Pragu izvršiće se na župskim sletovima, odnosno po okružjima. Glavni, generalni pokusi za proste vežbe kao također i za druge nastupe izvršiće se u Pragu. Budite dakle veselj i zanimanje za slet!

Sokoli, nosite svečane krojeve! Već duže vremena opaža se u Sokolstvu, da članstvo, koje ima sokolski svečani krov, premalo u njemu učestvuje pri sokolskim priredbama, a također ima i dosta vežbačkog članstva, koje nema sokolskog kroja. Raspravljalo se je o tome, na koji način bi se dalo postići, da bi naše Sokolstvo, bilo vežbačko ili nevežbačko, nastupilo u Pragu u što većem broju. Načelnici kao i društvene uprave treba da se postaraju oko toga, da članstvo podo u Pragu u svečanim krojevima. Vežbačkom članstvu, koje nema kroja, neka idu na ruku, da bi ga moglo što lakše nabaviti.

Prednjački tečaj u Pragu. COS dostavlja Savezu izveštaj sa klasifikacijama naših učesnika na tom tečaju.

Za župsko takmičenje u Novom mestu, koje će se održati dne 4. oktobra o. g., određuje se kao delegat TO br. Lubej.

Za župski slet i takmičenje u Sarajevu dne 3. i 4. oktobra o. g. određuje se kao delegat TO i načelništva Saveza br. Teodorović.

14dnevni tečaj za vodnike dece i naraštaja predlaže se načelništvu, da se isti priredi naredne godine u Ljubljani.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO DONJI DARUVAR.

Društvo je priredilo 20. septembra svoju prvu javnu vežbu. Tom priredbom je ovo mlado društvo nakon jednogodišnjeg svog opstanka dokazalo, da je sposobno za život. Ova priredba ujedno je bila ulaz u Tyrševu

bav. Obećao je, da će Sokolsko društvo Donji Daruvar, u kojem su članovi većinom Česi, ustrajno raditi na širenju ove uzajamnosti s pomoću sokolske ideje u najširim slojevima.

Vežbale su u različitim vežbama sve kategorije, i kategorija dece do 6 godina. Najviše se svidela »Slovačka beseda« sastavljena od slovačkih narodnih plesova, po uzoru poznate »Če-

Tyrševa proslava u D. Daruvaru 20. sept. o. g. — Članovi i članice izveli su »Česku besedu«

godinu, kad se slavi stogodišnjica rođenja osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tyrša. Zato je novi društveni prosvetar br. Lad. Hlaváček, upravitelj češke škole Komenskoga, u svom pozdravnom govoru osobito istakao ovaj momenat. Naglasio je, da činjenica, što se Sokolstvo najjače uživilo kod Čeha i kod Jugoslovena, dokazuje, da su oba naroda iste krvi i zato treba da ih spaja uvek bratska vernost i ljub-

ške besede«. Izvodili su članovi u sokolskoj odori i članice u lepim češkoslovačkim narodnim nošnjama.

Ovo su priredbi prisustvovali predstavnici vlasti, no inače je poset bio prilično slab, jer je kišovito vreme valjda omelo Sokolska društva iz makar i bliske okolice, da sokolski uzvrate poset ovom društvu. Usprkos toga je raspoloženje bilo vedro i veselo.

Župa Beograd

PRVE UTAKMICE U ODOBJCI ZA PRVENSTVO ŽUPE.

Dne 6. septembra o. g. održale su se na Kalimegdanu na letnjem vežbalištu Sokola Beograd II utakmice u odbojki za prvenstvo župe.

Utakmice su potpuno uspela. U

svemu javilo se za takmičenje 8 odeljenja članova, 8 odeljenja muškog naraštaja, 3 odeljenja ženskog naraštaja i 1 odeljenje članica. Sva su odeljenja došla u propisnim odelima za igranje.

Posle sednice sudija otpočele su utakmice po kup-sistemu.

U 8 sati voda utakmica br. Franjo Žic, načelnik župe, sazvao je zbor tak-

mičara te im ukratko izneo najpotrebnije stvari posle čega je otpočelo takmičenje.

Svega je bilo 30 utakmica, i sve su bile na izvesnoj visini, a spomena su vredne polufinalne i finalne borbe Matice sa Beogradom II i Šabca sa Beogradom I.

Šabačko odeljenje, njih šest braće, crni, lepi, brzi, igraju sa razumevanjem, voljom, članom, planski, smišljeno, zbog čega su se plasirali na prvo mesto u župi, od koje su dobili kao nagradu bronzanu statuu, kao i ostala pobednička odeljenja.

Posle naraštajaca dolaze članovi, koji daju živu i tehnički doteranu igru.

Favorit je Pančevo, koje igra lepo, sigurno, sa finesama i neopisivim igranjem.

Jedno se mora pohvaliti kod te vrste, a to je njihovo naročito ophođenje u igri, u kojoj ne prekoraćuju igranja koji pogreši, već ga naprotiv hrabre i bodre na zajednički rad, što im je mnogo olakšalo igru. Kod drugih vrsta to se nije moglo zapaziti.

Ženski naraštaj, lep i vredan, daje lepu laku igru, a pobednik je Beograd II.

Članice su bez konkurencije zauzele prvo mesto, a borile su se, kao i favoriti naraštaja za državne boje 20. o. m. u Zagrebu.

Članovi i m. naraštaj igrali su za državne boje 13. o. m. u Mariboru.

Unatoč toga što naše Sokolstvo uvodi jednu novu disciplinu budućnosti, koja po načinu igranja i po opštem pozitivnom uticaju na organizam predstavlja igru vaspitnog karaktera, publika se odazvala u minimalnom broju.

Svaki je početak težak, zato ne gubimo nadu, jer će doći vreme, kada će roditelji u punom broju, nasmejana lica, posmatrati svoju decu, kako skraćuju slobodno vreme lepom igrom, lepim sportom.

Navijača je bilo razne jačine i opredeljenja, a dosta ih je bilo, koji su pozdravljali lepu, solidnu i virtuosnu igru.

Utakmice su vodili vrhovne sudije braća: Nikolić Mihajlo, Rozenovaj Maksim i Pavić Zdenko, potpuno objektivno, tačno sa izvesnom rutinom i voljom, što nije bilo lako, jer su utakmice trajale do posle podne.

Na završetku je br. Smiljanić u ime starešine župe pozdravio takmičare i predao im darove, koje su vode vrsta primili uz očigledno zadovoljstvo. — P. Z.

Župa Celje

IZ SEJE ŽUPNE UPRAVE DNE 22. SEPTEMBRA 1931.

V župno zvezo se sprejme dne 20. septembra t. l. novo ustanovljeno Sokolsko društvo Artiče pri Brežicah in imenuje predlagana društvena uprava. — Sokolsko društvo Rimske toplice-Šmarjeta je imelo 13. septembra radi oknjene društvene uprave izredni občni zbor. Predlagana nova uprava v celoti se potrdi. — V Rogški Slatini se imenuje na mesto dosedanjega namestnika nač. br. Albina Juvanca br. Ivan Rebolj, železniški uradnik. — Potrdi se za načelnico v Veliki Pirešci s. Antonijo Mirnik, za njeno namestnico s. Pavlo Cokan. — Na mesto odstopivšega nam. nač. v Rogatecu br. Cesarja se imenuje br. Ivan Varoga, nadz. proge. — Namesto odsotnega tajnika in knjižničarja br. Godiclna v Petrovčah vodi te posle s. Pavla Godiclna, učiteljica istotam. — Br. Ivan Prekoršček je vsled prezaposlenosti odložil mesto župnega prosvetarja. Z ozirom na njegove utemeljene razloge se vzame izstop iz župne uprave na znanje. Uprava bo skrbela, da pridobi kmalu naslednika. — V sporni zadevi Sokolskega društva Rajhenburg se naprosi nam. župn. starešine brat dr. Jože Zdošek, da jo prouči, preišče in uredi. — Tekme v odbojki se je župa udeležila v Mariboru in Zagrebu povsod z dvema vrstama. Stroški v znesku 1780 Din, h katerim bo prispevalo še Sokolsko društvo Celje 500 Din, se odobrijo. Župa nabavi mrežo in žogo. Oboje se izroči br.

Umetnička slika Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

izradena na finom umetničkom tiskovnom papiru priložena je 9. broju »Sokolica« u veličini 16½ × 24½ cm. Slika se može naručiti također i zasebno ili po više komada a 2 Din kod Uprave sokolskih listova u Ljubljani.

»Sokolica« doneće u svojim narednim brojevima također i umetničke priloge našega starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, zamenika starešine Saveza br. Gangla, saveznog načelnika br. Bajželja i dr. Time će biti omogućeno našim društvima i čestama kao i pojedincima da uz najmanju cenu nabave lepe slike naših sokolskih prvaka.

Burji, da bo mogel pri posecanju društev članstvo podučiti v odbojki. — S. načelnika poroča, da so priprave za župni prednjački tečaj za članice končane. Tečaj bi se moral vršiti že lani, toda radi raznih ovir ga ni bilo moguće prirediti. V smislu lani sprejete sklepa krije župa stroške prehrane in prenoćišta iz lastne blagajne za obiskovalce tečaja. — Društva se opozorijo na pravilnik o dobavi brezplaćnoga premoga za telovadnice s pozivom, da takoj sestavijo prošnje v smislu pravilnika in jih predložijo župi.

Župno upravo zastopajo na javnem nastupu 27. septembra v Orlivasi br. Čepin, 4. oktobra v Veliki Pirci starosta br. Smertnik. Tyrševoga tečaja v Novem Sadu dne 5. in 6. septembra se je udeležil br. župni tajnik. — Sokolsko društvo Hrastnik poroča, da je bil 19. septembra likvidiran konzorcij Narodnega doma in je s kompleksom izrednega običnoga zbora prešed dom v last društva. — JSM je poslala 25.000 komadov znak zalepnice po Din, da se v župi razpečajo, izkupček nakazuje JSM u uporabo propagande naravnih lepota onih siromašnih krajev, ki sami ne morejo ničesar prispevati k izdaji in založbi dopisnice s slikami iz svojih področij. Župa bo vsa društva v okrožnici opozorila, da ima v zalogi znamenje, priložila po en izvod in društva pozvala, da jih naročijo. — Savezni poziv, da uvedejo vse edinece nabiralno akcijo v prid gladojućim u naših južnih in južno-zapadnih pasivnih krajev, se bo objavil v »Novi dobi« in v posebni okrožnici. Župa vsem edincem najtopleje priporoča, da takoj uvedejo čim živahnije akcijo. — Sokolskemu društvu Sv. Pavel pri Preboldu za odpis saveznega in župnoga poreza za leta 1930, 1931 in 1932. ni moguće ugoditi. — Savez se naproši, da izda podrejenim edincem navodila, po katerih je razpečavanje raznih predmetov kakor na pr. zlatih žeblic za prapore itd. izven območja lastne župe prepovedano. Prošnje za prispevke se čimdalje bolj kopičijo in jih iz finančnih razlogov ni moguće upoštevati. — Bratskemu Savezu se izreče zahvala za podarjeno knjigo »Slavensko Sokolstvo«. — Poročilo društva Šmarje v zavezi nekih pojavov naših nasprotnikov dne 13. septembra v Šmarju, se vzame na znanje. — Župna odborova seja se doleži na nedeljo, 11. oktobra ob pol 12. uri dopoldne v celjskem Narodnem domu. — Končno so se obravnavale še nekatere disciplinske zadeve.

SOKOLSKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELSAH.

V prav dobri udeležbi in dobrem razpoloženju se je vršil 8. septembra 1931. s sodelovanjem sosednih društev javen nastop. Popoldan se je vršila krasna povorka, pozdravljena in obispana z cvetjem navdušenega občinstva. Po kratkem nagovoru župana Trga Šmarje Franca Stambergerja, staroste dr. Joso Šaša in dr. Svetana, ki je govoril v imenu celjske župe, se je začel ob 16. uri nastop. Nastopili so vsi oddelki. Vse vaje so bile eksaktno izvajane. Celotni nastop je pokazal res lepe uspehe celotnega dela v telovadnici in je vadiateljem k prav dobri izvedbi programa in k moralnemu uspehu le čestitati.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO SLOVENJ-GRAD.

Naše Sokolsko društvo je 16. septembra zvečer v spomin 99. rojstnega dne ustanovitelja Sokolstva dr. Miroslava Tyrša priredilo lepo uspelo Tyrševo akademijo. Akademija je bila zamišljena ne samo kot proslava 99. rojstnega dne velikega Tyrša, ampak tudi kot nekak uvod v »Tyrševo leto«. Tyrševo proslavo je po odigrani sokolski koračnici otvoril br. starosta dr. Železnikar. Glavno točko akademije je tvoril izjerno referat tajnika br. Sovrčeta, ki je s pravi sokolskim zanosom, podal pregledni obris dobe in razmer, ki so zahtevale Tyršev pojav. Ob splošnem odobravanju vseh navzoćih bratov in sester je javil sklep odbora, da se bo novi Sokolski dom imenoval po očetu Sokolstva »Tyršev dom«, kakor tudi da bodo vse sokolske prireditve v Tyrševem letu posvećene njegovemu spominu. Načelnik br. Veljak je podal vodilne misli najznamenitejšega Tyrševoga dela po K. Polmanu. — Na sporedu so bile še razne točke, ki jih je izvajal moški in ženski naraščaj, dočim je salonski orkester igral med drugim tudi prelepe češke narodne pesmi. — Obisk prosvetne akademije je bil nad vse zadovoljiv in si Sokolstvo lahko h tako lepemu moralnemu uspehu samo čestita.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO NEVESINJE.

Na osnovu vlastoručno potpisanih zaveta objavljuje se ovim putem svoj brati imena bivših članova trezvenjačke sekcije Sokolskog društva

Nevesinje, koji pogaziše zadanu reć i prekršiše potpisani zavet trezvenosti, a to su: Šefkija Kolaković, krojač, Muzafer Haznadarević, cipelar i Edhem Hasanbegović, posednik.

Svi napred navedeni isključeni su iz društvene trezvenjačke sekcije.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBUŠKI.

Godišnja javna vežba.

Na dan 6. septembra o. g. održana je društvena godišnja javna vežba u bašti Sreskog suda, koja je po svojem moralnom i materijalnom uspehu nadmašila sve sokolske i ostale priredbe održavane od oslobođenja do danas u ovom mestu.

Ranim jutrom objavljena je ova svečanost pucanjem prangija sa gradine, čiji zvuk ujedno napomenu svima građanima svanuće osmog rođendana Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, i starešine Sokola kraljevine Jugoslavije.

Prema utvrdenom programu, pre podne izvedene su probe svih kategorija u prostorijama sokolane u prisustvu župskog načelnika br. Prnjatovića Laze.

U 11 sati prepodne nenadano stiglo u velikom broju i braća Imočani sa svojom društvenom glazbom na čelu.

Oko 2 sata posle podne počeli su stizati gosti sa strane, među kojima su prvi stigli gosti iz Mostara: Komandant Jadranske divizije oblasti, general br. Miroslav Tomić sa svojom cenjenom obitelji, dr. Nikola Zdunić, okružni inspektor, te braća dr. Milan Dokić, dr. Veljko Jelačić i Dušan Bajčić, članovi uprave župe.

Ostali gosti iz okolnih društava kao: Čapljine, Stoca i Vrgorca, dočekani su na ulazu u grad sa imotskom glazbom, koja ih je dopratila do sokolane.

U 3½ sata krenula je velika povorka od sokolane do vežbališta na čelu sa generalom bratom M. Tomićem i članovima uprave župe, predvođena vojnom glazbom Jadranske divizijske oblasti iz Mostara i društvenom glazbom Sokolskog društva Imotski uz učestvovanje celog našeg društva, pre pomenutih Sokolskih društava: Čapljina sa svojom četom Tasović, Stolica, Vrgorac i Imotski, mesnih društava i ustanova, tako da je to bila jedna impozantna revija sokolske snage i snažna manifestacija sokolske i jugoslovenske ideje.

Pre početka javnog nastupa kategorija, starešina društva br. Mustafa Nazečić pozdravio je prisutne, naročito goste, koji vođeni pravom sokolskom idejom nisu zalili truda, da nas ovako brojno posete i time uveličaju ovu našu svečanost. Svoj lepi govor završio je poklikom Nj. Vel. Kralju i celom kraljevskom Domu, što su prisutni burno i oduševljeno popratili.

Nakon toga je vojna muzika otvirala državnu himnu.

Odmah malo zatim po redu su nastupale sve kategorije kao: ženski i muški podmladak, ženski i muški naraštaj, Sokolska četa Klobuk, Tasović (Čapljina) sa 4 vrlo uspele proste vežbe, te članstvo sa prostim vežbama i vežbama na svima spravama. Nastupi svih kategorija, može se reći, da su uspešni vrlo dobro.

Medu gore pomenutim kategorijama naročito se istakao ženski podmladak, muški naraštaj i članstvo. Treba naglasiti, da članstvo, pored toga što je bilo zaposleno oko tehničkih priprema za javni nastup, dokazavši to svoje spremanje plodonosnim rezultatima u preciznom izvođenju vežbi, nije zalilo svoga truda, nego su svi skupa slobodno vreme iskoristićavali na uređenju vežbališta, tako da to društvo nije koštalo skoro ništa.

Da je postignut ovako sjajan uspeh sa tehničkog gledišta, ima se zahvaliti br. Napoliću Nedeljkicu, prednjaku, koji je punih mesec dana boravio u našem društvu, održavajući društveni prednjački tečaj i ujedno spremao sve kategorije, zatim društvenom načelniku br. Salihu Hrnjeviću, koji je rame uz rame sa br. Napolićem uvek bio nad radom i spremam njem svih kategorija, te sestrama Orman Fahiri i Delić Stanki.

Naveče istoga dana priredena je svećana sokolska akademija na istom mestu. Na akademiji je prisutne goste pozdravio najmladi Sokol iz kategorije podmlatka br. Semiz Zarko. Tom prilikom su bile deklamovane dve lepe deklamacije: »Nj. Vis. prestolonasledniku Petru« i »Zelje jugoslovenskog deteta«, zatim je izvedeno nekoliko dećjih igara i šest biranih piramida, kojih su vrlo uspešno izveli članovi vežbači. Time je program akademije bio završen.

Nakon toga je nastala igranka. Opšti uspeh i javnog časa i akademije bio je odličan, što nam najbolje svedoči brutto prihod od oko 12.500 Din. — Odbor.

SOKOLSKO DRUŠTVO STON.

Dana 6. septembra o. g. prigodom rođendana Nj. Vis. prestolonaslednika Petra održao je Sokolsko društvo u Stonu svoju prvu godišnju javnu vežbu, koja je bila retka manifestacija sokolske svesti, snage i volje.

Rano ujutro prošla je kroz grad sokolska muzika svirajući budnicu.

U 10 sati održana je u sokolani svećana sednica društvenog upravnog odbora uz brojno učestvovanje članstva. Na sednici je društveni starešina br. Slavković održao prigodno slovo.

Posle sednice sve članstvo je korporativno otišlo na svećano blagodarjenje u mesnu nadžupsku crkvu, a posle blagodarjenja svrstala se je ogromna povorka od nekoliko stotina Sokola i građana sa sokolskom muzikom na čelu i uz oduševljeno klicanje Nj. Vel. Kralju, starešini Sokola prestolonasledniku Petru i Jugoslaviji obišla grad.

U 15 i pol sati svrstali su se vežbači na otvorenom prostoru pred sokolanom i postrojili otišli na ograđeno vežbalište, koje je za ovu priliku bilo lepo uređeno sa preko 7 metara visokim tribinama. U mnogobrojnim tačkama nastupili su članovi, naraštaj, muška i ženska deca. Svi nastupi bili su oduševljeno pozdravljeni od mnoštva naroda, koji je s uživanjem promatrao tačno i precizno izvođenje vežaba. Na silno odobravanje naišao je nastup Sokola-seljaka u slikovitom narodnoj nošnji, koji su svoje vežbe izveli živo i skladno. Isto tako srdačno su pozdravljene borilačke vežbe članova, vežbe sa lukovima ženske i vežbe sa puškama muške dece, a poklicima i oduševljenju nije bilo kraja, kada se je na kraju vežbe članova »Oj Slaveni« izvila velika jugoslovenska trobojnica.

Na koncu je društveni starešina br. Slavković svrstanom članstvu održao govor, u kojemu je istakao, da su članovi Sokolskog društva u Stonu ovim svojim prvim javnim nastupom posvedočili svoju spremu i disciplinu, ukazali na jakost sokolske ideje u ovom kraju. Pozvao ih je, da i dalje ustraju u radu, verni sokolskim idealima, idejama velikog Tyrša i smernicama, koje je jugoslovenskom Sokolstvu dao naš mudri i viteški Vladar. Svoj govor je završio poklicima Nj. Vel. Kralju, Prestolonasledniku i Jugoslaviji, a sakupljene stotine Sokola i naroda gromkim su klicanjem pozdravili govor br. starešine.

Zatim je kroz grad krenula veličanstvena povorka, koja je uz burno klicanje i sviranje muzike došla pred sokolanu i tu se razišla.

Navečer je priredena u društvenim prostorijama akademija, koja je vanredno uspeła.

Ovaj prvi javni nastup Sokolskog društva u Stonu, kojemu su stotine društvenih članova dali izgled župskog sleta, uspeo je u svakom pogledu i ostati će neizbrisiv u uspomeni učesnika. — Z. d.

Župa Osijek

PROSLAVA 6. SEPTEMBRA O. G.

U svim jedinicama naše župe proslavljen je ovaj za našu naciju i naše Sokolstvo tako značajan datum sa puno smisla i topline, visokim dostojanstvom i iskrenim oduševljenjem.

PO naše župe dao je inicijativu za jednoobraznu proslavu dana po svim jedinicama te mu je po upravi župe i bilo naloženo izvođenje toga predloga.

Kako 6. septembra nije bila samo radosna slava rođendana našeg uzvišenog brata starešine, ponosna godišnjica epohalne zamene starih pukovskih zastava s našim novim znamenjima jugoslovenske budućnosti, nego i tužna obilnica pogibije četvorice junaka-mučenika naše sirotice Istre, trebalo je voditi računa o trojakom značaju toga spomen-dana. Stoga je naša župa u jednoj naročitoj okružnici PO-a ne samo odredila proslavu dana, nego je istom okružnicom bio dostavljen svim jedinicama i kratak svećani govor o značenju dana (iz pera brata dra. Ilije Mamuzića, potpredsednika ŽPO-a).

O tim proslavama primili smo sledeće izveštaje:

Društvo Babina Greda održalo je sa celokupnim članstvom proslavu u školskoj zgradi. Prigodni govor je održao starešina, a posle toga krenuše svi u crkvu na blagodarjenje.

Četa Bankovci bila je po izaslancima zastupana na misli zahvalnici u Feričanima. Popodne sakupilo se 22 člana čete (odsutna 4 člana) u vežbaoni. Načelnik-prosvetar održao je govor o značenju dana.

Društvo Batina održalo je proslavu u velikoj dvorani općinske gostione sa predavanjem društvenog prosvetara. Poset i uspeh priredbe vrlo dobar.

Društvo Beli Manastir spojilo je svoju proslavu sa priredbom čete Petlovac, koja je toga dana održala svoj prvi javni nastup. Na toj javnoj vežbi sudelovali su svi vežbači sa svojim upravnim odborom. Ova je javna vežba bila odlično posećena, a naročito su se u lepm broju odazvali Petlovčani, koji su mahom Nemci. Vežbe su tekle u najboljem redu te je sudelovala i naša vojska, frenetično pozdravljena. Nakon dovršenih vežbi održao je govor prosvetar društva Beli Manastir o značenju dana, koji je primljen burnim ovacijama Kralju, starešini prestolonasledniku Petru i Otadžbini.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO RAB.

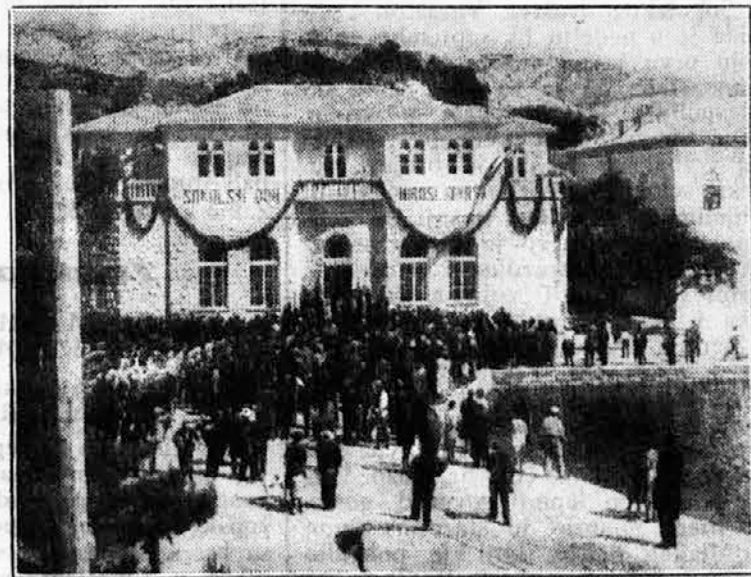
Rad u novom Sokolskom domu Miroslava Tyrša. — Komemoracija istarskim mučenicima. — Tehničko-prosvetni tečaj.

Novi Sokolski dom Miroslava Tyrša u Rabu, koji je svećano otvoren u prisuću izaslanika Nj. Vel. Kralja i uz razviće novog društvenog barjaka dne 6. septembra o. g., razvija se u pravi sokolski pčelinjak.

Rad u novom Sokolskom domu započeo je 14. septembra, kojeg je dana uvećer održao komemorativni govor istarskim narodnim mučenicima Milošu, Bidovcu, Marušiću i Valenčiću, br. društveni prosvetar Žuklić. U svojem dirljivom govoru izneo je sve

gledava sav društveni rad i poslovajne.

Prošlih dana boravio je u Rabu br. prof. Vjekoslav Spinčić, koji je redoviti član našeg Sokolskog društva u Kastvu, i koji je i pored svoje 83 godine života, u Kastvu na desetu godišnjicu oslobođenja Kastavštine blagoslovio kao narodni radnik i Sokol tamošnji barjak. — Interesovao se za novi Sokolski dom u Rabu. Prvi dan svojeg dolaska u Rab odmah se je uputio da pregleda i novu školsku zgradu i novi Sokolski dom. Pregledao je sav dom. Pregledao je krasnu gombaonu, do koje su garderobe, tuševi, pa uređaj pozornice, nadalje u medukatu iznad društvene sobe stan sa dve sobe, pa prostorije u prvom katu od 10 soba, za uredski smeštaj i za jedan stan. Br. prof. Spinčić interesovao se

Sokolski dom Miroslava Tyrša u Rabu, otvoren 6. sept. 1931.

patnje naših sunarodnjaka u Istri i istarskim otocima, koji su po razgraničenju ostali pod tudinom. Izneo je patnje, ali i ustrajnost i požrtvovnost našega naroda da i gine za svoje narodne svetinje, za rod svoj, i svoju rođenu grudu. Tako je sa komemoracijom istarskim narodnim mučenicima započeo prosvetni rad u našem Tyrševom domu na Rabu. Dva dana iza ovog predavanja skupio je br. društveni načelnik Bačić svoje marne vežbače, sve kategorije, i tako sakupljenim upravio je društveni starešina br. Mahać birane sokolske reči. Naglasio je, kako je teško tehnički rapsko Sokolsko društvo životarilo, jer nije imalo potrebnu dobro uređenu sokolanu, do koje je sada došlo, čak u svojem vlastitom društvenom domu, pa je uveren, da će sve sestre i braća prionuti što ustrajnije na rad, redovitim dolaskom na vežbe i slušajući svojeg vrednog načelnika br. Bačića. Bratska pak župa, uviđajući potrebu organizovanog rada i po Sokolstvo u ovom važnom kraju na obalama Jadrana, poslala je prednjačicu s. Nadu Kangrga da u rapskom društvu održi petnaestdnevni tehničko-prosvetni tečaj. Sestra Kangrga redovito održaje vežbe i stalno podučava u radu sve kategorije, od sitne dece do članstva. Pre-

je za svaku i najmanju sitnicu o stanju doma, pa tako i o finansijskoj strani. Uspe li društvo da primi u zgradu koje nadležstvo sa stalnom najamnom, doći će društvo do uređenog zjajma i tako za par godina biti će potpun dug na zgradi isplaćen. U velikoj gombaoni nalaze se slike Nj. Vel. Kralja, Nj. Kr. Vis. prestolonaslednika Petra, starešine našega Saveza, pa slike iz društva, naročito slike kako su sami članovi kopali i nosili potreban pesak za gradnju doma, i slika zaslužnog starešine društva br. Mahaća, pa slike naših prvorednih sokolskih radenika, na desnoj strani osnivača Sokolstva br. Tyrša i našega brata Gangla. U domu provedeno je električno svetlo i vodovod, a odmah od doma je letno vežbalište.

U društvu sprema se davanje i marionetskih predstava. Starija braća koja nastupaju u odori kod svećanih zgoda morati će stalno polaziti redovne vežbe, a sve članstvo početi će sa skupljanjem uštede kako bi moglo krenuti do godine na veliki svesokolski slet u Prag. Po svojem radu u svojem novom i prostranom domu želimo da rapsko Sokolsko društvo skupi sav društveni rad i život u našem lepom Rabu! — op.

Župa Split

SEDNICA ZBORA DRUŠTVENIH NAČELNIKA I NAČELNICA.

Sazivlje se sednica zbora društvenih načelnika i načelnica za dan

13. oktobra o. g. u 9 sati u Sokolskom domu, Split.

Dnevni red:

1. Pozdrav vršioca dužnosti načelnika br. Lhotskog o »Sletu Sokolstva na Jadranu«.
2. IX. Sveslovenski slet u Pragu: a) sudelovanje našeg naraštaja, b) sudelovanje našeg članstva.
3. IX. Sveslovenski slet u Pragu: a) sudelovanje našeg naraštaja, b) sudelovanje našeg članstva.
4. Određivanje prostih vežbi za mušku i žensku decu za god. 1932.
5. Jednomesečni prednjački tečaj u Splitu početkom januara 1932.
6. Izveštaj o popunjenju TO župe.
7. Eventualije.

Ujedno će se toga dana posle podne kao i sledećeg dana ujutro obaviti pregled svih prostih vežbi za IX. Sveslovenski slet u Pragu, pak se bratski prednjački zborovi ponovno upozoravaju, da do tog vremena iste vežbe prouče i označe svoje eventualne primedbe, kako bi u celoj župi započelo jedinstveno naučavanje svih prostih vežbi.

Ukoliko sam delegat ili delegatinja za sednicu zbora društvenih načelnika nebi znao(la) sve određene vežbe, neka sobom povedu dotičnog brata ili sestru, koji su te vežbe proučili.

To vredi i za vežbe seoskih četa, koje će se isto pregledati, jer njihov samostalni istup na IX. sletu u Pragu mora biti jaka i snažna manifestacija našega sela.

Upozorava se bratske prednjačke zborove ukoliko imaju kakove izradene vežbe za mušku i žensku decu, da ih odmah pošalju ovom TO, kako bi isti mogao sav materijal pregledati i na sednici zbora društvenih načelnika(ca) staviti svoj konačni predlog. Zdravo! — Načelnstvo župe.

Župa Varaždin

ŽUPSKA TAKMIČENJA.

Na 4. oktobra o. g. održaće se prva takmičenja u župi. Takmičenjima moraju sudelovati sve jedinice sa makar minimalnim programom objavljenim u »Sokolcu«. U subotu 3. oktobra u pola 9 naveće priređuje se akademija u varaždinskom Gradskom kazalištu, na kojoj će nastupiti već najavljene vrste. U nedelju 4. oktobra u 6 sati ujutro počinju takmičenja na vežbalištu Sokolskog društva Varaždin. U 11 sati pre podne pokuši za javnu vežbu takmičarskih vrsta, koje će nastupiti na popodnevnoj javnoj vežbi. U 3 sata posle podne javni nastup na letnjem vežbalištu, a u slučaju nevremena, priredba u sokolani. Pobrinulo se je za besplatnu nastambu te jeftinu prehranu.

BROJNO STANJE U ŽUPI.

Sokolska župa Varaždin, koja je osnovana 22. marta o. g., razvila se je u ovih pola godine tako, da danas broji 25 društava i 31 četu sa oko deset hiljada pripadnika. Od toga ima 3655 članova, 490 članica, 1050 naraštajaca, 243 naraštajke, 2429 muške i 1619 ženske dece. Ovoga leta održano je 40 javnih vežbi. Najjača društva su Varaždin sa 12 četa, Čakovec sa 6 četa, Varaždinske Toplice sa 4 čete, Lepoglava sa 4 čete, Ludbreg sa 2 čete, a zatim slede Ivanec, Prelog, Murško Središte, Kotoriba i t. d.

JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA GORIČAN.

20. septembra o. g. priredilo je naše društvo prvu javnu vežbu. Pred selom bio je podignut slavluk i sa glazbom se dočekalo bratska Sokolska društva iz Preloga i Donjeg Kraljevca. Sokolska povorka prošla je kroz mesto, koje je bilo iskićeno barjacima te je burno pozdravljana od seljaštva.

U 4 sata počela je javna vežba na kojoj je nastupilo svega 159 vežbača. Od domaćeg društva nastupila su muška i ženska deca (63), prva sa batinama, a potomja sa zastavicama uz pratnju glazbe, te članovi (21) sa praskim prostim vežbama. Iz Preloga nastupio je muški i ženski naraštaj te članovi u prostim vežbama i na preči. Iz Donjeg Kraljevca nastupila su muška deca i članovi. Nakon vežbe održao je prosvetar prigodno slovo. Za ovaj prvi nastup vladao je u selu i okolici veliki interes pa je vežbu posetilo također i brojno seljaštvo.

SOKOLSKA SLAVA U SV. ILIJI.

Ceta Sv. Ilija, koja se je pod agilnim vodstvom braće: starešine Mikića, tajnika Turzana i načelnika Stanke razvila u jednu od najboljih četa Sokolskog društva Varaždina, pridružila se u nedelju 13. septembra o. g. svoju prvu javnu vežbu. Odmah možemo istaći, da je to bila jedna od najuspeljih javnih vežbi u ovome kraju. Sa vrlo lepo uređenog i okićenog vežbališta prošla je brojna povorka selom. Povorku su predvodili konjanici u narodnoj nošnji sa velikim barjakom, zatim je sledila sokolska glazba iz Varaždina i fanfara iz Bartolovca, odredi vojnika 36. peš. puka i 14. artil. puka te članstvo iz Varaždina, Bartolovca, Beletince, Biškupca, Črešnjega, Zbelave-Kučan donjega, Remetinec i Sv. Ilije. Uz pucnjavu prangija dočekan je na vežbalištu brig. general br. Miljković, nakon čega je tajnik čete br. Božo Turzan pozdravio lepm govoroštem. Iza njega govorio je starešina župe br. Mladen Belčić, koji je pohvalio namisao čete da priredi javnu vežbu u spomen trinaestogodišnjice proboja solunskog fronta pa da tako seljačka sokolska četa na severu naše otadžbine slavi pobjedu na najjužnijoj tački naše države. Njegov govor završen je burnim klicanjem Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji, a glazba otvirala je himnu. Najpre su nastupili članovi četa (91) u praskim prostim vežbama. Iako prvi puta uz glazbu, vežbe su izvedene vrlo dobro. Slede ženska deca sa venčicama (17) i muška deca (16)

sa prostim vežbama čete Sv. Ilija. Obe vežbe izvedene su tačno. Zatim muška deca čete Črešnjevo (10) pod oštrom komandom malog Kukuljice. Vojnici 36. peš. puka, njih 35, izveli su uzorno vežbe sa puškama. Članovi čete Zbelava (16) proste vežbe, članice iz Varaždina (17) proste vežbe i vojnici 14. artil. puka vežbe sa sabljama (18). Napose istakli su se naraštaji čete Bartolovec (8) u precizno izvedenim vežbama. Nastup članova društva Varaždina (9) odlikovao se je savršenom izvedbom praskih prostih vežbi Čete Beletince (18) i Remetinec (17) bile su također dobro izvedene. Posebno su još članovi iz Sv. Ilije (21) izvele lepe skupine. Članice (8) iz Varaždina izvele su elegantno vežbe sa reketima, koje su ubrale mnogo odobravanja. Još su nastupili vojnici 36. peš. puka efektivnim vežbama kopljima (32), vojnici 14. artil. puka (12) voltežiranje, a vežba je već u sumraku završena nastupom Varaždinaca na preči. Brojni narod, koji je došao na vežbu iz mesta te bližnje i dalje okolice, sa velikim je interesom promatrao sve izvedbe. Župu su zastupali braća Belčić, Šifman, Pongračić, Zima i sestra Stjeh.

Župa Zagreb

BRATSKIM DRUŠTVIMA I ČETAMA!

Organizacija sokolske obaveštajne službe u župi Zagreb.

U cilju što boljeg, češćeg i tačnijeg obaveštavanja naše sokolske javnosti o sokolskom radu u župi Zagreb, župski prosvetni odbor, u sporazumu sa br. uredništvom »Sokolskog Glasnika« u Ljubljani, organizovao je u svojoj sredini otek za štampu, kojemu se od danas unapred imaju slati svi izveštaji (osim idejnih, kritičkih i stručnih članaka, koji se i nadalje imaju slati direktno uredništvu lista) o raznim priredbama i radu u sokolskim društvima i četama na području Sokolske župe Zagreb. Ove će izveštaje otek za štampu prosvetnog odbora župe sam središati i zatim ih slati br. uredništvu »Sokolskog Glasnika« na objavljivanje.

Umoljavaju se stoga sva bratska društva i čete župe Zagreb, da sve svoje izveštaje o radu unapred šalju br. Sokolskoj župi Zagreb, otek za štampu; inače ih uredništvo neće moći uvrštavati.

SOKOLSKI SASTANCI.

Zagrebačka župska uprava izradila je svoj detaljan program rada koji obasije sve do Svesokolskog sleta u Pragu. Svaki otek župske uprave, tehnički, gospodarski, prosvetni odbor i lekarski otek izneli su sve što namećuću učiniti ove godine. S tim programom rada župska uprava je stupila pred šire članstvo da ga populariše i čuje mišljenje članova. S time je župska uprava imala ujedno u vidu upoznavanje i međusobno zbliženje njenih članova. U tu svrhu održana su tri sastanka:

1. Sastanak prednjačkih zborova svih zagrebačkih društava. Taj sastanak održan je 11. septembra. Načelnik župe, načelnik okružja i svi načelnici društava izneli su svaki što namećuću učiniti naredne godine. Osim toga doneseni su neki vrlo korisni zaključci obzirom na daljnji složen rad zagrebačkog Sokolstva, kao zajednički prednjački sastanci i vežbe prednjačkih svih društava zajedno, pojačana akcija za vežbe dece, nastojanje oko okupljanja članova zagrebačkih starosedilaca i t. d.

2. Sastanak društvenih uprava Sokola I, II, III i IV. Dne 12. septembra održan je sastanak uprava društvenih. Na njemu je dogovoreno zajedničko istupanje zagrebačkog Sokolstva prema vani. Određeno je suglasno stanovište za župsku konferenciju 19. septembra, dogovoreno je glede zajedničke akcije za Sokolski dom u Zagrebu i raspravljano je inače o sokolskim prilikama u Zagrebu.

3. Sastanak društvenih izaslanika. Dne 19. septembra održan je sastanak starešina, načelnika i tajnika sokolskih društava i četa župe Zagreb, koji je bio brojno posećen (150 učesnika). Sastanak je otvorio starešina župe br. dr. O. Gavrančić, a onda su tajnik br. Nagler, načelnik br. Janković, blagajnik br. Jugović i prosvetar br. dr. R.

Bičanić podneli svoje programe rada do praškog sleta. Razvila se veoma živ i interesantna debata, koja je pokazala, da u društvu, pa i u nova, sve više i više prodiere pravi duh i shvaćanje Sokolstva. Zaključena je još i zajednička akcija Sokolstva za Sokolski dom u Zagrebu. Društva, koja nisu lanjske godine vršila tačno svoje sokolske dužnosti, opomenuta su, ukoliko do župske glavne skupštine ne prorade kako treba da će biti raspuštena. Sastanak je završen uz živi interes svih prisutnih koji su dobili po budi za daljnji sokolski rad i uočili koje ih zadaće čekaju u najskorijoj budućnosti.

Zbor prosvetara. U nedelju 11. oktobra o. g. održaje se zbor prosvetara naše župe u župskoj dvorani (Samostanska ul. Osnovna škola). Toga dana pre podne održaje se konferencija sa ovim dnevnim redom: 1. Izveštaj o dosadašnjem sokolskom prosvetnom radu društava. 2. Izveštaj župskog prosvetnog odbora. 3. Program rada do Svesokolskog sleta u Pragu. 4. Društvene idejne škole. 5. Eventualije. Posle podne toga dana održaje se za prosvetare idejna škola.

SOKOLSKA ČETA MEDARI-TRNAVA.

Prva javna vežba 20. septembra 1931.

Posle ujedinjenja Jugoslovenskog Sokolstva napredna sela Medari i Trnava osnove u martu 1930. god. svoju seosku sokolsku četu. Ovo je prva četa Sokolskog društva Nova Gradiška, u koju se ugledaše i druga bliža i daljnja sela, te do sada osnove još 10 četa pod upravom našeg društva. Prošle godine nije ova četa radi nekih zapreka mogla održati javnu priredbu, a čim su te zapreke uklonjene, četa je nastavila živiti rad i pripreme za svoju prvu javnu vežbu, koja je održana 20. septembra o. g. u dvorištu Narodnoga doma. I ovaj Narodni dom, koji svesni seljaci sa svojom narodnom inteligencijom podižu, pokazuje da ovde žive napredni i trezveni ljudi, koji sa svojim vlastitim trudom i sredstvima podižu ovako lepu zgradu, koja služi za sve nacionalne, prosvetne i privredne svrhe ovih sela.

Na ovoj javnoj vežbi, osim matičnog Sokolskog društva Nova Gradiška, sa svojom fanfaram sudelovale su njene seoske Sokolske čete St. Petrovo selo i Mašić, te Sokolska društva Okučani i Stara Gradiška, da, prelazeći preko svoga plemenskog obelježja, ovako zajedno bratski manifestiraju svoju jugoslovensku sokolsku svest. Pre početka javne vežbe sve goste i Sokole pozdravio je lepm govorom starešina čete Medari-Trnava br. Antonije Tica, ravn. učitelj. U svome pozdravu naročito je podvukao da nam za podizanje nacionalne jugoslovenske svesti i za svaki naš napredak najbolje služi naše Sokolstvo, čija je dužnost da se svi okupimo.

Posle ovoga pozdrava počeo je sam program javne vežbe sa 9 tačaka. Najpre su pod vodstvom br. Tice nastupila muška i ženska deca čete Medari-Trnava sa prostim vežbama, te ženska deca čete Mašić. Sva su deca vežbala skladno i sa puno volje. Zatim su nastupili članovi i članice društva Nova Gradiška, te članice čete Mašić i članovi čete St. Petrovo selo sa prostim vežbama, pa članovi društva Nova Gradiška na preči. Iza toga nastupiše predvođeni načelnikom čete St. Petrovo selo br. J. Pehalom zajedno 39 članova četa Medari-Trnava, St. Petrovo selo i Mašić sa svojim prostim vežbama. Ovo je bila najlepša tačka, u kojoj mladi seoski momci iz tri sela nastupiše zajedno rame uz rame kao sokolska braća sa svojim seljačkim vežbama. Na koncu pokazao nam članovi društva St. Gradiška lepe tri slike. Iza programa povedoše članovi i članice četa sa ostalim narodom seljačko kolo, a posle se nastavilo narodno veselje sa igrankom i pesmom. — D V.

BRATSKA DRUŠTVA I ČETE!

Navedite uvek u svojim izveštajima župu kojoj pripadate.

Uredništvo.

Kompletna limena muzika,

potpuno nova, na prodaju. Bliza obaveštenja tražiti od Sokolskog društva Beograd I, Knez Miletina 24.

Trgovina sokolskih potrepština i krojačka dvorana

Grga Horvatek

Dobavljač Saveza Sokola kralj. Jugoslavije

ZAGREB

FRANKOPANSKA ULICA 9

Izradjujem sve vrste propisanih sokolskih svečanih i vežbačkih odijela, za sve kategorije muško i žensko članstvo. Prodaja svih sokolskih potrepština uz vrlo umjerene cijene. — Robu razaslijem pouzdaćem. Vanjskim društvima obavljam brzu otpremu.

Osnivanje sokolskih glazbenih sekcija uvađa sa uspjehom, tvornica glazbala

Ant. Janda, Hodonin

Č. S. R.

Također i glazbala rabljena, dobro uređena i ugođena dobavlja uz najniže cijene. — Informacije daje Ad. Kubiček, kapelnik sokolske glazbe, Rakovac 20. p. Karlovac.

Prva češka tvornica muzičkih instrumenata u Moravskoj

Josip Lidl

u BRNU (Čehoslovačka)

Dobavljač Jugoslovenskih i češkoslovenskih vojničkih glazba i sokolskih jedinica

Dobavlja prvorazredne instrumente uz mirne cene. — Cjenike badava.

Kupujemo suhe jestive gljive te sve vrste zemaljskih plodina

Sever & Ko. LJUBLJANA

Hotel - Pension

Vlastito kupalište

„JADRAN“ SUŠAK

potpuno renovirano

Pod novom upravom

Preporučuju se vlasnici

M. V. KUNDIĆ

»IZVOR«

veletrgovina galanterijske, nirnberške i kratke robe

SUŠAK

ŠETALIŠTE KRALJA PETRA

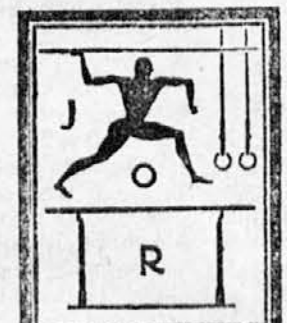
prodljena Zvonimirova ul. 92

Širite sokolsku štampu!

Tvornica gimnastičkih i sportskih sprava

J. Oražem

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

izradjuje sve sokolske vežbače sprave, opreme čitavih društvenih i školskih vežbaona, sportske potrepštine za laku atletiku, sprave za letna vežbališta, kupališta i bašče ljuštenja, sprave za decu itd. Izrada savršena i elegantna, poslužba najsolidnija, cene najumjerene. — Ilustrovani cenik besplatno.

OSNOVANA 1881. GOD.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić

Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Brzajavni naslov: „Trikotaža“ Zagreb ★ Telefon interurban 26-77

Izradjujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisanih odijela nalaze se u knjizi „Organizacija Saveza SKJ“. — Zahtijevajte cjenike i prospekte. — Cijene vrlo umjerene, a za točnu i solidnu izradbu jamčim.

Priporoča se najstarejša slovenska plesarska, ličarska, sobo- in črkoslikarska delavnica

IVAN BRICELJ

LJUBLJANA, Dunajska cesta 16

Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerno

Telefon šte. 2312

Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Kusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II.	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III.	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV.	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V.	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI.	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII.	Jan Křen: Cilj sokolskih težanj.
VIII.	E. Gangl: Tyršev Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
VIII. a	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)

Svaka sveska stoji 3 Din

ORGANIZACIJA

Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

U tvrdom povezu 20 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: **ODBOJKA (VOLLEY BALL)**

U kartonu 12 Din

Franjo Malin: **Praktički udžbenik češkog jezika.**

U kartonu 25 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831